

10 KYSYMYSTÄ PEKKARISELLE

Arvoisa ministeri Pekkarinen,

Ydinvoiman mahdollista lisärakentamista koskevat periaatepäätökset ovat tämän hallituksen ja eduskunnan tärkeimpiä ja kauaskantoisimpia päätöksiä. Siksi on tärkeää, että se perustuu täsmällisiin tietoihin.

Myös kansalaisilla on oltava mahdollisuus osallistua yhteiskunnalliseen keskusteluun ja saada äänensä kuuluville ennen kun eduskunta päätöksensä tekee. Vihreät toivovat Teidän, ministeri Pekkarinen, osallistuvan tähän keskusteluun.

Ydinvoimaan liittyy monia kysymyksiä, joihin Teiltä ei ole vielä saatu riittävän tarkkoja vastauksia. Tämän vuoksi esitämme Teille kansalaiskeskustelun pohjaksi 10 kysymystä ydinvoimasta.

Toivomme, että vastaatte kysymyksiin esimerkiksi verkossa tai muussa julkisessa paikassa ennen talousvaliokunnan mietinnön valmistumista.

Kysymyksiä on koottu muun muassa kansalaisilta yhteisöllisessä mediassa kuten Facebookissa ja Vihreiden keskustelufoorumilla.

1. Millä edellytyksillä arvionne lisäydinvoiman rakentamisen tuottamasta 10 miljoonan tonnin vuotuisesta päästövähennyksestä Suomessa voisi toteutua ja miksi arvioitte vähennyksen olevan viisi kertaa niin suuri kuin työ- ja elinkeinoministeriön VTT:ltä tilaaman selvityksen oletuslaskelmassa?

TAUSTA: Elinkeinministerin 21.4. esittelemissä kalvoissa kahden uuden ydinvoimalan on arvioitu vähentävän Suomen ilmastopäästöjä 10 miljoonalla tonnilla vuodessa. VTT:n raportissa "Ydinvoimahankkeiden periaatepäätökseen liittyvät energia- ja kansantaloudelliset selvitykset" ratkaisun on arvioitu vähentävän päästöjä Suomessa n. 2 miljoonalla tonnilla. Mm. Energiategollisuuden ja Metsäteollisuuden rahoittamassa yhteispohjoismaisessa energiatutkimushankkeessa Nordic Energy Perspectives on arvioitu, että lisäydinvoima vähentää päästöjä vain vähän koko Pohjoismaiden alueella.

EU:n päästökauppa määrittää sitovan kiintiön päästökaupparektorin päästöille. Ydinvoiman rakentaminen ei alenna EU:n päästökaupparektorin yhteistä päästokiintiötä. Vaikka suomalainen lisäydinvoima vähentäisi päästöjä jossakin päästökauppa-alueella, päästökaupan oloissa päästöt todennäköisesti lisääntyisivät muualla EU:ssa.

2. Miksi työ- ja elinkeinoministeriössä ei ole valmisteltu ja periaatepäätöksissä arvioitu myös sellaista vaihtoehtoa, jossa yhteiskunnan sähköntarve katetaan ilman lisäydinvoimaa, toisin kuin vuonna 2001 periaatepäätöstä tehtäessä?

TAUSTA: Hallituksen enemmistö kieltäytyi valmistelemasta vertailua varten sellaista vaihtoehtoa, jossa hallituksen tavoitteet sähkömavaraisuudesta ja päästöjen vähentämisestä olisi saavutettu muilla keinoin kuin lisäydinvoimaa rakentamalla. Vuonna 2001 periaatepäätös sisälsi vertailun niin sanottujen KIO1- ja KIO2-skenaarioiden välillä.

3. Kuinka monta terawattituntia Suomesta enimmillään vietäisiin sähköä vuodessa ulkomaille uusien ydinvoimaloiden valmistuttua?

TAUSTA: Hallituksen Teollisuuden Voiman laitoksesta tekemän periaatepäätöksen mukaan kaiken ydinvoimalla korvattavan "sähkönhankinnan määrä kasvaisi vuoteen 2020 mennessä noin 17 TWh:iin". Kahden uuden ydinvoimayksikön vuosittainen tuotanto olisi n. 26 TWh. Vientiin suuntautuisi siis vuosittain ainakin kolme neljäsosaa yhden yksikön tuotannosta. Hallitus on kuitenkin linjannut vuonna 2008, että ydinvoimaa ei rakenneta maahamme sähkön pysyvää vientiä silmälläpitäen.

4. Voitteko taata, että investoinnit uusiutuvaan energiaan tulevat toteutumaan yhtä suurina kuin tilanteessa, jossa kahta uutta ydinlaitosyksikköä ei rakennettaisi?

TAUSTA: Kun työ- ja elinkeinoministeriön energiaosaston ylijohtaja Taisto Turunen esitteli syksyllä 2009 arvioita sähkönkulutuksesta, hän samalla ennakoivat, että merkittävä ydinvoiman lisäys markkinoilla voisi syrjäyttää esimerkiksi biomassalla tuotettavaa yhteistuotantoa.

5. Millä edellytyksillä molemmat uudet ydinvoimalat voitaisiin rakentaa merkittävästi nopeammin ja halvemmin kuin mihin Olkiluoto 3 -projektissa on pystytty?

TAUSTA: Arevan osavuosisikatsauksesta vuodelta 2009 voi päätellä, että Olkiluoto 3 -voimalan rakentamiskustannus

on yli viisi miljardia euroa, kun periaatepäätöksessä hinnaksi arvioitiin 1,7–2,5 miljardia euroa. Rakennusajaksi ennakoidaan nyt 7–8 vuotta, kun periaatepäätöksessä aikaa oletettiin kuluvan n. 4 vuotta.

6. Miksi ministeri esittää ydinvoimaluvan myöntämistä Fennovoiman hankkeelle, vaikka yhtiö ei ole vielä pystynyt osoittamaan ydinjätteilleen loppusijoituspaikkaa?

TAUSTA: Hallitus on asettanut Fennovoiman luvan ehdoksi, että yhtiö antaa ”selvityksen täsmennetyistä suunnitelmistaan ydinjätehuollon järjestämiseksi” kuuden vuoden kuluessa periaatepäätöksen vahvistamisesta eduskunnassa. Olkiluodon 3. ja 4. voimaloita koskevien periaatepäätösten yhteydessä hallitus teki periaatepäätökset myös voimaloissa syntyvän ydinjätteen loppusijoituksesta.

7. Miksi arvio kotimaisesta sähköntuotantokapasiteetista vuonna 2020 on periaatepäätöksissä vähentynyt 5 terawattitunnilla verrattuna vuonna 2008 laadittuun strategiaan?

TAUSTA: Vuonna 2008 strategiassa arvioitiin, että vesi-, tuuli- ja ydinvoimalla sekä yhteistuotannolla voitaisiin tuottaa 85 TWh sähköä. Tuonnin ja lauhdevoiman tai niitä korvaavan tuotannon tarpeeksi arvioitiin 98 TWh kulutuksella 14 TWh tuotanto. Periaatepäätösten mukaan lauhdevoimaa ja tuontia vastaavan sähkönhankinnan määrä olisi 2020 19 TWh (Fennovoiman päätös) tai 17 TWh (Fortumin ja TVO:n päätökset), jos kulutus olisi 98 TWh.

8. Oletteko tutustunut Vihreiden esittämään Vihreän kasvun malliin ja voitteko arvioida, onko se mielestänne toteuttamiskelpoinen vaihtoehto?

TAUSTA: Vihreät on esittänyt oman mallinsa siitä, miten yhteiskunnan sähkön tarve turvataan ilman lisäydinvoimaa. Riittävän ja kohtuuhintaisen sähkön saatavuus turvataan sekä päästöjä vähennetään tehostamalla energiankäyttöä ja lisäämällä kotimaisen uusiutuvan energian tuotantoa kunnianhimoisemmin kuin hallitus on esittänyt. Lisäksi huipputehon tarvetta leikataan ottamalla käyttöön älykkäitä kysyntäjoustoja.

Mallin voi ladata verkosta osoitteesta www.vihreat.fi/ydinvoima/vihrean_kasvun_malli

9. Miksi hallitus nosti vuoden 2020 sähkönkulutusarviota ensin viidellä ja vielä juuri ennen ydinvoimapäätöstä kahdella terawattitunnilla?

TAUSTA: Hallituksen arvio vuoden 2020 sähkönkulutuksesta poikkeaa radikaalisti riippumattomien asiantuntijoiden ja työ- ja elinkeinoministeriön virkahenkilöiden arvioista. Ennustetta korotettiin lähes Loviisan molempien reaktoreiden vuosituotannon verran. Virkahenkilöt pitävät YLEn uutisten mukaan edelleen kiinni alkuperäisestä arviostaan.

10. Mikäli Venäjältä on myös tulevaisuudessa saatavilla edullista sähköä, millä tavalla ydinvoiman lisärakentaminen estää tämän tuonnin?

TAUSTA: Hallituksen periaatepäätösten mukaan ”sähköä vietäisiin Venäjältä Suomen läpi Euroopan markkinoille, jos Venäjällä olisi sähköä vietäväksi”, vaikka rakennettaisiin kaksi uutta suurta ydinlaitosta. Ydinvoimapäätöksiä on kuitenkin perusteltu nimenomaan Venäjän tuonnista irtaantumisella.

VIHREÄT DE GRÖNA
WWW.VIHREAT.FI/YDINVOIMA/10KYSYMYSTA